

Jaarstukken 2023

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat

Binnen de begroting onderscheiden we algemene en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn dekkingsmiddelen die we vrij kunnen aanwenden. Dit geld is op voorhand dus niet gebonden aan een bepaald programma of doel, maar zetten we in om tekorten op de programma's te dekken. De dekking bestaat voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet besteding gebonden zijn. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend.

Specifieke dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die direct samenhangen met een bepaald programma. Dat kunnen de inkomsten zijn van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel, de opbrengsten van gronden (programma 3) of opbrengsten uit verleende diensten, zoals het verstrekken van een paspoort (programma 5). Ook de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn specifieke dekkingsmiddelen. De specifieke dekkingsmiddelen verantwoorden we steeds binnen het betreffende programma.

Belangrijke ontwikkelingen zijn het wegvallen (vanaf 2022) van de precariobelasting op kabels en leidingen en de daarmee verband houdende verhoging van de OZB. Deze verhoging vindt plaats met een bedrag dat gemiddeld gelijk is aan de wegvallende doorbelastingen van Alliander en Dunea.

Programmadoelstelling

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst. Het voeren van een verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We passen de belastingopbrengsten tenminste aan met de inflatiecorrectie en hanteren in beginsel kostendekkende tarieven voor gemeentelijke diensten.
Resultaat	We hebben bij de berekeningen van de belastingopbrengsten gerekend met een inflatiecorrectie en hebben gezorgd voor kostendekkende tarieven in de begroting. Uit de gerealiseerde belastingopbrengsten blijkt dat een deel van de kosten van afval en riool is ingeschat. Dit heeft geleid tot een hogere kostendekkendheid dan begroot. In de paragraaf Lokale Heffingen is dit in detail in beeld gebracht.
Doel 2	We nemen de te verwachte opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen en niet-woningen realistisch mee in de begroting.
Resultaat	De opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen zijn realistisch meegenomen in de begroting. Uit de realisatie van 2023 blijkt dat hier een beperkte, voordelige afwijking is ontstaan. Voor de niet-woningen was dit in de begroting in eerste instantie ook het geval. Bij de Najaarsnota is de verwachte areaaluitbreiding niet goed ingeschat, waardoor de verwachte opbrengst voorzichtigheidshalve fors is verlaagd. Dit verklaart de afwijking in de realisatie over 2023 voor de OZB opbrengsten.
Doel 3	We bewaken de kwaliteit van de BSGR met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
Resultaat	We hebben de kwaliteit van de BSGR bewaakt door deel te nemen aan de ambtelijke en bestuurlijke vergaderingen. De stukken zijn getoetst op volledigheid en juistheid. Dit jaar (2023) is er tussentijds een correctie geweest op het OZB tarief Woningen, dit heeft de BSGR goed verwerkt naast de overige invorderingsprocessen van belastingen.
Doel 4	We houden de criteria (maatstaven) in de Algemene uitkering actueel maar ook realistisch.
Resultaat	We hebben de maatstaven die gebruikt worden bij de berekeningen van de algemene uitkering in het gemeentefonds geactualiseerd en bijgehouden. Daarmee hebben we de financiële aansluiting met de actuele berekeningen vanuit het Rijk kunnen maken en hebben de mutaties verwerkt in de P&C producten van 2023. De effecten van de Decemercirculaire die het Rijk op 6 december 2023 heeft uitgebracht konden we in 2023 niet meer verwerken in een begrotingswijziging, maar zijn wel verwerkt in de jaarrekening 2023.
Doel 5	We lenen zo goedkoop mogelijk waardoor de rentelasten laag blijven. De renteopbrengsten ramen we realistisch maar voorzichtig. Waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe.
Resultaat	In 2023 zijn er geen nieuwe geldleningen aangetrokken voor de financiering van onze investeringen of andere uitgaven. In 2022 hadden we namelijk twee 40-jarige geldleningen aangetrokken voor een bedrag van in totaal € 25 miljoen. Deze middelen zijn in 2023 nog niet volledig ingezet en zijn daarom nog beschikbaar voor geplande uitgaven in 2024.

Baten en lasten algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleidsthema Dekkingsmiddelen	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Programma	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo van baten en lasten		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Reserves	Toevoeging	4.797	405	4.068	4.473	3.871	602
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Mutaties reserves		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602
Resultaat		-46.436	-47.019	-2.765	-49.784	-51.791	2.008

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Dekkingsmiddelen	<p>In de begroting hebben rekening gehouden met een omslagpercentage van 0,75%. In de realisatie moest het omslagpercentage bijgesteld worden naar 0,6%. Als gevolg hiervan hebben wij minder rente doorbelast aan de taakvelden, wat een nadeel oplevert van € 117.000 (N). Daarnaast is de voorziening dubieuze debiteuren met een bedrag van € 326.000 (V) vrij gevallen, omdat in 2024 meerdere oude vorderingen zijn ontvangen. Deze vrijval was niet begroot.</p> <p>De WOZ-waarde van woningen is meer gestegen dan waarmee rekening is gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is er € 109.000 (V) meer gerealiseerd aan OZB woningen dan begroot.</p> <p>De gerealiseerde OZB Niet-Woningen zijn € 1.004.000 (V) hoger dan geraamd. Bij de Najaarsnota 2023 is de OZB Niet-Woningen met € 750.000 naar beneden bijgesteld. Dit was gebaseerd op een actuele raming van de BSGR. Het is gebleken dat de raming van de BSGR niet volledig was door technische problemen. Hierdoor was de mutatie in de Najaarsnota 2023 onjuist. Het overige verschil van € 254.000 is te verklaren doordat er bij de begroting 2023 een neerwaartse correctie had plaatsgevonden op de totale WOZ-waarde van de niet-Woningen. Hierin was de OZB Niet-Woningen te veel naar beneden bijgesteld.</p> <p>Er zijn minder overnachtingen gerealiseerd dan begroot, hierdoor is € 72.000 (N) minder gerealiseerd aan toeristenbelasting dan begroot.</p> <p>De baten op onze geldleningen waren € 188.000 (V) hoger ten opzichte van de begroting. Dit was het gevolg van een enerzijds gestegen rente op de uitgezette gelden en anderzijds een toename van de uitgezette gelden op het schatkistbankieren.</p> <p>Er is € 79.000 (N) minder algemene uitkering ontvangen, grotendeels doordat de maatstaf "inkomens met een laag inkomen" niet juist door het Rijk in de berekening van het gemeentefonds was opgenomen. Dit was nog niet in een begrotingswijziging verwerkt, omdat dit pas eind 2023 bekend was gemaakt.</p>

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	4.592	0	4.068	4.068	3.466	602
	Onttrekking	-4.092	0	-5.179	-5.179	-5.179	0
Saldo		501	0	-1.111	-1.111	-1.713	602
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-400	0	0	0	0	0
Saldo		-400	0	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	205	405	0	405	405	0
	Onttrekking	-255	-298	0	-298	-298	0
Saldo		-50	107	0	107	107	0
Totaal		4.797	405	4.068	4.473	3.871	602

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Verrekening reserves AD		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602

Omdat de verkoop van de brandweerkazerne eind 2023 niet kon doorgaan, is ook de storting van € 602.000 in de Algemene reserve uitgesteld tot in 2024.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Alliander N.V.

Dunea N.V.

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander zorgt voor de distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.

De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.

De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners, door goedkope financiering aan te bieden.

De BSGR zorgt voor de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

4.2 Paragrafen

4.2.1 Lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering via het Gemeentefonds heeft de gemeente inkomsten uit lokale heffingen. Deze lokale heffingen kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

- 1. Belastingen**
Belasting opbrengsten komen toe aan de algemene middelen. In Oegstgeest kennen we:
 - Onroerende zaakbelasting;
 - Hondenbelasting;
 - Precariobelasting;
 - Toeristenbelasting.
- 2. Bestemmingsheffingen**
Heffingen die bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De huidige bestemmingsheffingen zijn:
 - Afvalstoffenheffing
 - Rioolheffing
- 3. Leges**
Leges worden betaald voor specifieke diensten die een individueel belang dienen. De huidige leges zijn:
 - Titel 1 Leges: Algemene dienstverlening
 - Titel 2 Leges: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning
 - Titel 3 Leges: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder Titel 2

De belastingen en de bestemmingsheffingen worden geheven door de Belasting Samenwerking Gouwe- Rijnland (BSGR). Met de BSGR zijn afspraken in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Beleidsmatige zaken voert de gemeente zelf uit, zoals het opstellen van de belastingverordeningen en het vaststellen van de tarieven. De uitvoering ligt bij de BSGR. Met de BSGR wordt regelmatig overleg gevoerd. De afhandeling van bezwaarschriften en de kwijtscheldingsregeling zijn eveneens bij de BSGR belegd.

De gemeente Oegstgeest heeft ook een Bedrijven investeringszone (BIZ). De BIZ bijdrage is een financieringsinstrument voor het ondernemersfonds. Na vaststelling door de gemeente van het plan en het in rekening te brengen bedrag int de BSGR de BIZ-gelden bij de ondernemers. De opbrengsten worden na ontvangst minus de kosten naar de BIZ vereniging overgemaakt.

Deze paragraaf Lokale Heffingen is als volgt opgezet:

- 1.** Lokale lastendruk en vergelijking
- 2.** Opbrengsten
- 3.** WOZ-maatstaf
- 4.** Kwijtscheldingen
- 5.** Kostendekkendheid berekeningen